ด่วนที่สุด

ที่ นศ ๐๐๑๘.๑/ว๔๒๗๒

ถึง อำเภอ ทุกอำเภอ

พร้อมนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช ขอส่งสำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๙๑๓๓ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยจาก www.pokkrongnakhon.com มุมหนังสือราชการ (จังหวัด) หน้าเว็บไซต์

จังหวัดนครศรีธรรมราช

สิงหาคม ๒๕๖๒

ที่ทำการปกครองจังหวัด
(กลุ่มงานปกครอง)
โทร./โทรสาร ๐-๗๕๓๔-๐๗๓๘
www.pokkrongnakhon.com

ม.1120

ม๐.

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ 16325
วันที่ ๒๔ ก.ค. ๒๕๖๒ เวลา ..... น.

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๑๙๖๓๓

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม ๑๐๒๐๐

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขรับ ๖๒๕๙
วันที่ ๒๔ ก.ค. ๒๕๖๒ เวลา ..... น.

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การสั่งให้คนที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าว ได้สัญชาติไทยเป็นการทั่วไปและการให้สัญชาติไทยเป็นการเฉพาะราย ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๒. ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง คำขอพิสูจน์ความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ใบรับ และหนังสือรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่น ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๑๓๙๓ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๑

ตามที่กระทรวงมหาดไทย และสำนักทะเบียนกลาง ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาให้สัญชาติไทยตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ อีกทั้งการดำเนินการตามประกาศกระทรวงมหาดไทย และหนังสือเวียนแจ้งที่เกี่ยวข้อง นั้น

กรมการปกครอง ได้รับการร้องเรียนจากประชาชนและการหารือเพื่อแก้ไขปัญหาจากองค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสถานะบุคคลและสัญชาติ ขอให้พิจารณาแก้ไขปัญหาการไม่รับคำร้องการขอมีสัญชาติไทยกรณีผู้ยื่นคำร้องมีบิดาหรือมารดาถูกระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียนหรือถูกจำหน่ายรายการบุคคลด้วย ท.ร. ๙๗ หรือถูกจำหน่ายรายการตามข้อ ๑๑๐ ซึ่งทำให้บุตรของบุคคลดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่ต้องการแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลของชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ อีกทั้งการพิจารณาคุณสมบัติการขอมีสัญชาติไทยตามกฎหมายนั้น สามารถพิจารณาได้จากคุณสมบัติของบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะคนที่มีสถานะที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาสถานะของบุตร เช่น บิดาเป็นบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนซึ่งถูกจำหน่ายรายการตาม ทร.๙๗ ส่วนมารดาเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ทร.๑๓ และมีหลักฐานทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขอมีสัญชาติไทยตามกฎหมาย เป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สามารถแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม จึงขอให้จังหวัดและกรุงเทพมหานคร แจ้งอำเภอ สำนักงานเขต และสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้ซักซ้อมทำความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานทะเบียนราษฎรและสัญชาติของหน่วยงานดังกล่าว ทุกคนทุกระดับชั้น เพื่อถือปฏิบัติดังนี้

๑. บุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย มีวิธีการได้สัญชาติไทยหลายกรณีขึ้นอยู่กับสถานะการเกิดและการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของบิดาและหรือมารดา ดังนี้

๑.๑ ถ้าบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่) ในขณะที่บุตรเกิด บุตรย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ถ้าบิดาและมารดาได้รับ

/อนุญาต...

อนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ภายหลังบุตรเกิด หรือบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ก่อนบุตรเกิด ส่วนอีกคนได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ภายหลังบุตรเกิด หรือไม่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ บุตรย่อมไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑.๒ ถ้าบิดาโดยชอบด้วยกฎหมายหรือมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักร และบุตรเกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ (เกิดก่อนวันที่พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ) บุตรดังกล่าวย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยเทียบเคียงได้จากคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๗๓๗๖/๒๕๓๗

๑.๓ ถ้าบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรและไม่ได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในขณะบุตรเกิด ซึ่งการอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรของบิดามารดาอาจอยู่ในสถานะของบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอาศัยอยู่เป็นการชั่วคราว หรือได้รับการผ่อนผันให้อาศัยอยู่ได้เป็นกรณีพิเศษ หรือเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาอาศัยอยู่โดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ถ้าบุตรของบุคคลดังกล่าว เกิดก่อนวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ บุตรนั้นย่อมสามารถขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้าบุตรเกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เป็นต้นมา บุตรจะขอมีสัญชาติไทยได้ตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙

๑.๔ ถ้าบิดาหรือมารดาคนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองคนเป็นคนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้รับสัญชาติไทยในขณะบุตรเกิด และบุตรเกิดตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ บุตรย่อมสามารถขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๕ ถ้าบิดาหรือมารดาเป็นบุคคลที่ได้รับการรับรองว่าเป็นคนไทยพลัดถิ่น ตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ บุตรของผู้นั้นไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เกิดในหรือนอกราชอาณาจักร ย่อมเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติฉบับเดียวกันนั้น

๒. จะเห็นได้ว่าการได้สัญชาติไทยของบุคคลที่เกิดในราชอาณาจักรโดยมีบิดาและมารดาเป็นคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามข้อ ๑. มีหลายกรณีขึ้นอยู่กับสถานะของบิดาหรือมารดาเพียงคนหนึ่งคนใดเท่านั้น เช่น การได้สัญชาติไทยตาม ๑.๒ – ๑.๕ ตัวอย่างเช่น นายนพ เกิดที่โรงพยาบาลท่าสองยาง เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๕ โดยมีสูติบัตร ท.ร.๓ ที่ออกให้โดยสำนักทะเบียนอำเภอท่าสองยาง ระบุรายการบิดามารดาเป็นกลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง มีเลขประจำตัวประชาชนขึ้นต้นด้วยเลข ๖ หลักที่หกและเจ็ดเป็นเลข ๗๒ เมื่อนายนพ ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย นายทะเบียนตรวจพบว่าบิดาของนายนพ ปรากฏรายการถูกจำหน่ายตามข้อ ๑๑๐ เนื่องจากมีการกระทำทางทะเบียนราษฎรโดยมิชอบ ส่วนมารดามีรายการทะเบียนราษฎรปกติและมีหลักฐานทะเบียนประวัติบุคคลบนพื้นที่สูง กรณีดังกล่าวนายนพ สามารถขอมีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคสอง ฯลฯ ตามแนวทางของข้อ ๑.๓ โดยใช้เงื่อนไขของมารดาฝ่ายเดียวได้ หรือกรณีเด็กหญิงอนงค์ เกิดที่โรงพยาบาลแม่สาย เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ ระบุรายการบิดามารดาเป็นชาติพันธุ์ไทยลื้อ สำนักทะเบียนอำเภอแม่สายรับแจ้งเกิดเกินกำหนดและออกสูติบัตร ท.ร.๐๓๑ กำหนดเลขประจำตัวประชาชนเป็นบุคคลประเภท ๐ เนื่องจากบิดาและมารดามีเลขประจำตัวประชาชนประเภท ๐

/กลุ่ม ๘๙...

กลุ่ม ๘๙ เมื่อเด็กหญิงอนงค์ ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย นายทะเบียนตรวจพบว่าบิดาของเด็กหญิงอนงค์ ปรากฏรายการถูกจำหน่ายด้วย ท.ร.๙๗ และมีเครื่องหมายเป็นบุคคลต้องระวัง (caution sign) ส่วนมารดามีรายการทะเบียนราษฎรปกติ และมีหลักฐานหนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ที่นายทะเบียนอำเภอแม่สายออกให้ กรณีดังกล่าว เด็กหญิงอนงค์ สามารถขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามแนวทางของข้อ ๑.๔ โดยใช้เงื่อนไขของมารดา และไม่จำเป็นต้องรอให้บิดาพิสูจน์สถานะและได้รับการคืนรายการทะเบียนแต่อย่างใด

๓. นอกจากนี้ บุตรของคนต่างด้าวหรือคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย บางรายมีคุณสมบัติในการขอมีสัญชาติไทยได้หลายช่องทาง เช่น บิดาได้รับสัญชาติไทยจากการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นตามมาตรา ๙/๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ และมารดาได้รับอนุมัติให้ลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ บุตรของบุคคลดังกล่าวสามารถขอเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนได้ตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง ฯลฯ หรืออาจขอลงรายการสัญชาติไทยตามมาตรา ๒๓ ฯลฯ ก็ได้ ซึ่งแนวทางปฏิบัติในกรณีดังกล่าว ให้พิจารณาการให้สัญชาติไทยในช่องทางที่เป็นคุณแก่ผู้ขอฯ มากที่สุด ได้แก่การเปลี่ยนสถานะทางทะเบียนตามมาตรา ๙/๖ วรรคสอง ฯลฯ กรณีเป็นบุตรของคนไทยพลัดถิ่น แต่หากปรากฏว่ารายการของบิดาถูกระงับการเคลื่อนไหวทางทะเบียน หรือถูกจำหน่ายรายการด้วย ท.ร.๙๗ เนื่องจากไม่มารายงานตัวต่อนายทะเบียนเพื่อพิสูจน์ยืนยันสถานะบุคคล หรือถูกจำหน่ายรายการตามข้อ ๑๑๐ เนื่องจากมีการกระทำทางทะเบียนราษฎรโดยมิชอบ ก็ให้ดำเนินการรับคำร้องขอมีสัญชาติไทยในช่องทางที่มารดามีรายการทะเบียนราษฎรปกติ คือ ให้ขอลงรายการสัญชาติไทยในทะเบียนบ้านตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งอำเภอ สำนักงานเขต เทศบาล และเมืองพัทยาให้ถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภัต)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน
ส่วนการทะเบียนราษฎร
โทร. ๐-๒๗๙๑-๗๓๓๐-๓๑
โทรสาร ๐-๒๙๐๖-๙๒๑๗